

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносити: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:
на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 центів.

Телефон Редакції ч. 1484.
Конто почт. щадниці ч. 98704.

РУСЛАНА

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудни. — Редакция, адміні-
страция і експедиция „Руслана“
при ул. Оссолинских ч. 11 партер
(фронт від ул. Тихої). Експеди-
ция місцева в Агенції Соколов-
ского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередне застереженя.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оголошеня
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надсла-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesеня по 30 сот. від стрічки.

Здобутки буйшого „Клюбу Русинів“ у парламенті.

(Δ) По кожній сесії розв'язаної держ.
ради в „Ділі“ урядовім дневнику „Клюбу Ру-
синів“ появлялися статі, звичайно з почат-
ковою буквою (В), що сей клуб відокремле-
ний від інших парламентарних сторонництв,
не міг нічого досягнути. Відбували ся також
по кожній сесії наради ширшого і тіснішого
„Народ. Комітету“, де те саме зазначувало
і ухвалювано рішучо домагатися „зміни си-
стем“ та поручувано задля того клубови пе-
реходити до ще острійшої тактики. Аж ось
по розв'язанню держ. ради, на нараді б. „Клю-
бу Русинів“ з 4. марця, розв'язав ся величе-
зний вантаж, з котрого посипали ся всякі
„здобутки“ буйших руских послів для на-
роду.

Коли свого часу т. зв. правительственні
посли рускі покликуювали ся на дійсні при-
дбання, якими доси руский нарід користує ся
своїм національно-культурним і господарським
розвитку, тоді „Діло“ або писало, що ті при-
дбання мали би вартість в інших обставинах
а тепер не мають, бо їх не досягнуто опози-
цією, або оно приписувало прямо їх досягнене
опозиційним послам, або опозиційники, глу-
зували з т. зв. прав. послів, що они дістають
тривігельди в формі університетських катедр
і т. п.

Тепер же, коли приходять ся буйшим
русским послам станути перед виборцями, ви-
тягнули они довжезний спис, у який завели
передовсім всякі придбання, котрих они не о-
сягнули а собі прямо присвоюють, бо такі
придбання добували інші парламентарні сто-
ронництва більшости, або бують, руский клуб
а „Клуб Русинів“ ставав у рішучій опозиції
або навіть обструкції.

Крім того завели до сего спису і такі
справи, котрі не є дійсними придбаннями, а се

роблять лише на те, щоби спис вийшов як
найдовший, або приписують собі се в заслугу,
що й без них було вже давніше зроблено.

Цілий отже спис представляє ся не яко
поважне зображене діяльності „Клубу Русинів“,
але виходить на те, що „Gross-Öster-
reich“ в наведеній нами вчера статі пише про
всі виборчі маніфести:

„Eine solche Irreführung schlimmster Sorte
ein potenziertes Volksbetrug sind die von alle n
Parteien bisher erlassenen Wahlmanifeste“.

Очевидно зрозуміли члени б. „Клубу
Русинів“, що для широких верств народних
найбільш докучливими справами є податки
всякого рода і військова служба: Отже з сего
мішка витрясли они всякі мними здобутки і
запевняють, що: спротивили ся підвищенню
податку ґрунтового, хоч ніхто его не намагав
ся підвищувати; що спротивили ся підвищенню
споживного податку від горівки, що вие-
днали пільги податкові на случай елементар-
них шкід, хоч се признав уже давнійший за-
кон; що селяни безлісних сторін можуть собі
спроваджувати дрова з камеральних лісів по
знижений ціні (шкода що не подали
той ціни!); що не допустили до ухваленя шкід-
них постанов закон про пошести худоби,
хоч се заслуга хліборобників інших сторо-
ництв; що спротивили ся як найострійше дея-
ким постановам закон про похатництво, хоч
сей закон є такою латаниною, що піде до ко-
ша і не одержать санкцій у ухваленій формі;
що їх заходами цісар санкціонував ловецкий
закон ухвалений в соймї, хоч польске коло
спротивляло ся; що лісова і польова крадіж
стане кримінальним злочиним аж тоді, як
вкрадена річ вартує більшу квоту.

Окрім того, сказано в сїм маніфесті
„наш клуб добрий ґрунт підготовив для ко-
ристної полагоди“ ріжних справ, котрі явля-
ють ся недозірлими грушками на вербі, як
„звільнене двох найнижших клас будинків від
домово-класового податку, дворічну військову
службу і новий справедливий карний закон

війсковий, знижене асекураційної премії для
селян при суспільній обезпечі, зміну закон
про політичні товариства, але що сі грушки
на вербі не доспіли, винно тому передчасне
розв'язане держ. ради, сказано в маніфесті,
справи поки що спинили ся, але треба буде
допильнувати їх в новім парламенті, щоби
наших людей не покривджено.

Також спротивив ся „Клуб Русинів“,
щоби за великі гроші будовано канали, котрі
служили би лише великим панам до вивозу
нафти, спиритусу, та дерева, з наших лісів за
границю, а натомість жадає, щоби гроші при-
значені на будову каналів (ніяких грошей не
призначено, такої ухвали не було! — Ред),
ужити на регуляцію гірських потоків і рік та
на осушене мочарів у нашій часті краю —
але й ся справа поки що спинила ся!

Коли отже роздивити ся критично в тих
мнимих придбаннях на господарським полі або
в загалі в тих справах, що відносять ся го-
ловно до нашого селянства, то остаете дій-
сним придбанем „Земельний банк“ і підмога
133.000 корон для „Сільского Господаря“. Не
хочемо перечити значеня одного і другого
придбання, як се робило „Діло“ і опозиція
свого часу з дійсними придбаннями т. зв. „но-
воеристів“.

Але вже наш дописець з Відня пояснив,
о скільки більше придбання могли бути рускі
посли досягнути ще за міністерства д-ра Кер-
бера (Parcelляційний банк з 5 мільоновим
капіталом закладним), коли не зарозумілість
і упір деяких фінансових політиків, а з еко-
номічного поля пригадаємо з часів „нової е-
ри“ концесію на „Дністер“ і вставлене на
внесенє пос. Вахнянина до кр. бюджету одно-
го мільона на засновани райфайзенки, проти
котрих виступив в „Ділі“ оден з наших вели-
ких фінансових політиків полемізуючи з д-ром
Савчаком.

В області культурних жадань пошыває
ся б. „Клуб Русинів“ у чужі пера і присвоює
собі заслуги п. Василяка, котрого виклю-

чним заходом заложено руску гімна-
зію у Вижниці і покликано до адміні-
страційного трибуналу з Черновців на рад-
ника Двора прокуратора державного п. Ми-
хальского.

Справа заложеня руского університету,
(маніфест чого-то сим разом всюди обми-
нає вислову український!) не постушила ані на
пядь вперед, хоч клуб з самого почину ви-
сунув її яко перше і найважнійше домаганє
руского народу і хоч в маніфесті запевняє,
що „повело ся рускому клубови посунути
значно вперед“. Тимчасом ухвалила будж.
комісія резолюцію, котрою звизала прав-
ительство, заложити як найборше руский
університет“. Вжеж клуб знає, що є резолю-
ція, а що здійсненє домаганя, на котре ще
дуже довго треба буде ждати!!

Але щоби чимсь конкретнійшим почва-
нити ся, як проблематична резолюція запе-
вняє маніфест, що „клубови удало ся збіль-
шити число руских катедр на львів.
університеті од дві нові катедри (які?)!
Є се, говорючи обережно словами тижневника
„Gross-Österreich“ — „eine Irreführung schlimm-
ster Sorte“, бо маніфест має на думці доцентів
д-ра Рудницького і Вергановского і вважає
се за системізовані катедри — а сеж зовсім
що иншого! Доцент може викладати 20 літ
(як от др. Іван Добрянский) — а катедри та-
ки нема і може не буде!

Як „клуб заходив ся щиро коло попра-
ви долі наших сільських учителів та боронив
їх від гіркої опіки польских властей“, можна
вносити з сих просьб висланих до руских
членів Ради шк. кр. „Зробіть нам се і то, бо
моя інтервенція тільки пошкодила б!“, а таку
саму вартість має також нагле внесе-
не о поділ Ради шк. кр.: на дві секції: руску
і польську.

Великим здобутком представ-
ляє маніфест білетти залізничі з ру-
скими написами, але тут пригадаємо,
як то глузувало „Діло“ з „новоеристів“ коли

Слово про Т. Шевченка

(виголошене на святотім засіданню петербур-
ської Академії Наук в пам'ять поета д. 10. н. ст.
марця 1910., Гнатом Житецьким*).

Ледви коли можна було про котрого не-
будь з славянських поетів з більшим правом
сказати, що в его мистецких словах так не-
звичайно сильно і в такій чудовій гармонії
злучились — народна поетична творчість що
до світогляду і мови, а рівночасно культур-
но-книжна форма що до свого складу і що
до способу зображеня, як про Тараса Шев-
ченка. І яка була его поезія, таке було і его
житє.

Перше двадцятилітє тяжкого, понижую-
чого, крєпацького естования змінило ся для
українського Кобзаря девятилітєм вільного,
мистецького труду, а відтак майже десятиліт-
ним засланим в далекий, непривітний край,
без права малювати і писати щонебудь. А там
„і небо невміте, і засуані хвилі“; там на ви-
гнано „над нікчемним морем в незамкнутій
тюрмі“ виривались у поета слова повні муки,
що все уніс час, — его „літа“, его „добро“,
его „нудьгу“, его „печалі“, — ті незримі скри-
жалі, незримим писаві пером“, що жите его

*) В описі святкування Тарасового юві-
лею петерб. Академією Наук подали ми в ч.
64. „Руслана“ зміст промови Гн. Житецького,
тепер даємо її в цілости перекладом з 57. ч.
часописи „Річчя“. — Ред.

„минуло хмарно, що не має ніже єдиного слу-
чаю, щоб до ладу було згадати“. А душа его
так хотіла, так просила, хоч слова тихого!..

„Не чуть
І мов у полі сніг заносить
Не охолонувший ще труп“.

Таким неохолонувшим трупом випущено
на волю Шевченка, щоби в останних мучени-
чих піснях згадав про свій нарід, замучений
кривдою і тяжкою роботою, про свою неща-
сну семью, щоби згадав — і через три роки
пішов на віки до розп'ятого і розп'яного Бо-
га. Але він поклянув землю з гордою свідомі-
стю, зверненою недовго перед смертю до
своїх „долі“:

„Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли, — у нас нема
Зерна неправди за собою“..

І пішов з трюгающею просьбою до
Бога:

„Донеси
На мою Країну
Мої сльози: бо я, Боже,
Я — за неї гину!..“

Сі сльози — поезія Шевченка, повна
журби і туги, як українські народні пісні,
проникнуті глибокими гадками, як козацькі думи,
вєя она в образах, дорогих і рідних україн-
ській, народній творчості, вєя проникнута ти-
ми обставинами, які захоплювали душу про-
стого українського мужика-крєпака про гне-
тучу, про невільничу роботу, що „ніколи і по-
молитись не дають“, мріями про сі часи, ко-

ли „спочинуть невольничі утомлені руки“,
про се, коли буде „в своїй хаті — своя прав-
да і сила і воля“.. Всі поетичні думи Кобза-
ря мучать ся питаннями про людську кривду
— про горе бездольних братів, насилуванних
сестер, погублених матерій, осиротілих стар-
ців. А форма стихотворного складу его лич-
ної мистецької творчості — се не що инше,
як витвір української народної поезії, що
довгий час оставала від сильним культурним
вплигом книжки, школи і просвіти, — пере-
роблений Шевченком в его індивідуальній пі-
сенній творчості. У поета нема ані видержаної
ритми, ані лівійно-правильної послідовно-
сти стій, ані заокруглених куплетів: ся под-
вижна форма своєобразного складу его
вірша, свобода переходів від одного ритму до
другого, свободні зміни ритмованих віршів на
білі, питомі іменно-многим формам україн-
ського народного піснотворства, до задуми або
давало відповіді на поважні питання родин-
ного і суспільного жита. І такий характер по-
етичної творчості Кобзаря був обовязковий
для него а зрозумілий для нас, бо Шевченко
був культурним виразителем народного розу-
мива світа у висшій, одухотвореній і осві-
домленій формі его, в поетичнім переломі
геніяльного митця, що не розривав звязи ні
з народними розуміннями і віруваннями, ні з
глибиною народного горя, ні з мріями народ-
ними про радість і щастє.

На скільки і як відбилося се безкрає
море народної психики і українського жита в
Шевченкових творах — тема невичерпана.

Ми позволимо собі в сїм слові взяти тільки
оден мотив з релігійно-родинних образів поє-
зії „геніяльного горопахи“, — се мотив про
страдающею матір; не ддятого очевидно, щоби
сказати що нового, але на те, щоби нагадати
читачам дорогі для поета образи творчості в
день поминков про его передчасну смерть, по
поводу котрої хоче ся мимохіть сказати сло-
вами Шевченка:

„Нехай спочиває!
Тільки его й долі, що рано заснув“..

„Думи“ Кобзаря, як він часто називав
свої поетичні твори „мережані та кучеряві“,
породило „ліхо на світ, на сміх, поливали
сльози“. Они „его діти-квіти“, „спироти“; они
— его люте горе, яке він сів „ради їх, людей
закованих моїх, убогих, нищих“, на своїм пе-
релозі-ниві, сподіваючись, „що добрі жнива
колись то будуть“, що вийдуть люде жито
жати, веселіі будуть жнива“. І тоді воскре-
сне его слово і возвеличить „малих отих, ра-
бів німих“.

І правда оживе тоді, прожене старе, дав-
не, знеславлене слово, а слово нове криком
пронесе поміж людьми „і люд окрадений
спасє“. — В тім часі називає поет свою ми-
стецьку творчість правдою безталанною, ду-
мою, скорбною, убогою“, словом „немудрим
та ширим“, „богобоязливим“, наостанку нази-
ває свої пісні притчею, молитвою, псалмом
„тихим“, „новим“, обмитим сльезами. У Коб-
заря справді чимало перекладів-переспівів,
чимало і псалмів (як довгі українські псал-
ми і канти), написаних в наслідованню ста-
ршому співцеві. І справді, нема нічого вір-

вєднали написи рускі на судах, старостах, податк. урядах, школах і залізницях — „овва! написи на почтових скринках“! — говорено тоді.

„Завдяки заходам клубу цїсар покликав д-ра Горбачевского з Праги до палати панів, аби і там лунав голос в оборонї прав руского народу“ — пише манїфест, хоч доси за два роки не залунав сей голос ані разу, як небудь була не одна добра до того нагода — і треба було акції цїлого клубу на се, що за міністра д-ра Кербера зробив оден Барвінський, хоч тим не величав ся, що его заходом покликано до палати панів п. В. Федоровича.

Чванливість манїфесту що до політично-го впливу „клубу Русинів“ виходить прямо сьмішною і різко суперечною з виводами на початку манїфесту; бо коли там жалує ся клуб, що москвофільські послї і польске коло розбивали і ослаблювали силу руского народу в парламентї, що всюди була великою перешкодою сила польского кола (в сїй сесїї була в нїм така розтич, як ніколи перед тим!) — що Поляки находили більшу віру у Відні від Русинів і правительство волило пошпирати Поляків, коли в „Дїлі“ зазначувано повне відокремленє руск. клубу, то на 2-їй сторонї манїфесту говорять ся як раз противне, що клуб „здобув се, що з нашим народом стали числити ся у Відні як з окремим політичним чинником, а висловом того були часті переговори(!) правительства з клубом, а з другого прихильність, яку клуб здобував для справи нашого народу серед інших партій! Клуб умів розвіяти і ослабити в рішачючих кругах упередженя проти руского народу, буди-цїм то руский нарід є наскрізь москвофільський (той сам клуб, що прийняв був до себе спершу всіх москвофїлів) і всюди заявляв, що ми є окремим народом від Москалів, а Українці терплять гнет в Росїї.

Справді аж від теперішного клубу всего того дізнав ся папьямент!

Коли на таких списїт всяких „здобутків“ своїх і чужих, осягнених і неосягнених, зредагованім якимсь послом-агітатором, а обчисленім на звичайне „хлополаство“ не соромля ся поважні люди положити своїх підписів, то не дивуймо ся, коли на виборчих вічах виголошують ся такі обїцянки як: „виберїть мене, то нафта буде таньша, сіль буде по чотири крейцарї, війскова служба буде однорїчна, кожда четверта ялиця дістане ся Гуцулам, і тим подібні золоті гори.

Допись з під Бєскиду.

(Видавничїй спілці „Дїла“ під розвагу).

Не знати властиво, що треба подивляти у редакторів „Дїла“, чи їх наївність, чи хитрїсть. Їм здаєть ся, що она що найменше є

нійшого, характеристичнійшого, як назвати Шевченка — новим псалмопївцем: поетом старозавїтного неагаставно проклинаючого гнїву і безмежно страждущої любови Нового Завїта.

І ся любов всепрощаюча, всепереймаюча его душу, особливо сильно відбила ся в его мистецких строфах „Кобзаря“, присьвячених материньскому горю. З незвичайною чутливістю поет спїняє свій погляд на здвоєнім стражданю „неквітчаной“ матери (невінчаной), „неукритого“, „звіченого цвітї“, на горї матери-дївчини. Для зображеня єї душевних мук у Шевченка находять ся самї трогаючі, чаруючі слова, самї ніжні, ласкаві звуки, і неагаставно звертає ся він до сумовито тривожного образу „матери небоги“. Тимто і слово „мамо“ для него — „велике, найкрасшеє слово“. Тому то і —

„У нашїм раї, на землї
Нїчого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитятчком малим...“

А в тїм материньствї і радїсть і горе: і радости — хвилиня, а горя — бездонне море.

„Лїта минають;
Потроху дїти виростають;
І вирости, і розвїшлись.
...А ти остала ся небого,
І не остало ся нікого
З тобою дома. Наготи
Старої нїчим одягти“

рускими диктаторами, котрим вільно писати в часописи нац. дем. партїї і найбільшї дурниці, і що читачі „Дїла“ повинні се приняти за найбільшї мудрости. Невжеж думають собі редактори „Дїла“, як приміром славний зі своїх найкрайніших поглядів М. Лозинський, що читачі „Дїла“ се такі „дурні“, що на нїчим не розуміють ся? — Признаю, що не кожда часопись має бути в тїм самїм дусї і тонї редагована, бож на ріжні слабости треба і ріжних лїків, — але вибачте панове, коли орган нац. дем. партїї місто боринити справу народної — хоч би і в найострійшїй спосіб — є розсадником бєзвіря — то най ніхто не дивує ся, що більша вже часть здорово мислячих людей з відразою кидає таку часопись — а шукає другої. Коли в сїй часописи вичитуємо заєдно так залюбки писанї статї про всілякі збори — наради — ухвали — користи ріжних нїгілістів, соціялістів, анархістів і т. п. ба навіть такі богохульні вступні статї як пр. про Шевченка в справї материньства, де автор на свій власний спосіб, питомий анархістї, натягає понятє Шевченка про „материньство“, то рішучо кождий християнин повинен супротив такої безличної сьмілости запротестувати і викинути зі своєї хати таку часопись. Я розумію, чому п. М. Л. так залюбки пише про ті „псевдоетичні розріжнюваня між шлюбною — а, нешлюбною матерю“, але не хочу входити в нїчія родинні справи... я лише прагадаю п. М. Л. ту справу з Відня під час сєдєсїї — коли то М. Л. чваняв ся, що перейшов на бєзконфєсійність — тоді дістав від одного з сєдєсїїстів таку відправу: „Овва! Церква католицка може лиш тим тішитись, що відіало від неї гнїле яблєко!“ Нам байдуже, яких там собі поглядів на справу релїгїйні і церковні п. М. Л., — але ми не можемо сего стерпїти, щоби п. М. Л. уважав орган нац. дем. партїї за місце до ширєня своїх ідей. Тому нехай „Народний Комїтет“ яко начальна власть нац. дем. партїї зажадає, щоби „Дїло“ змінило протирелїгїйний напрям, не обїждало наших найсвєтїйших чувств релїгїйних, або ми церестанемо уважати „Народний Комїтет“ за начальну власть нац. дем. партїї. Ми є противні всяким розділам сил народних, однак нам перше дорога віра і Церква — а опїсля нарід. Лиш з вірою в Бога їдемо в бїй за народні права і цїлком не бажаємо України бєз Бога — п. М. Л. мїг би найлучше надаватись на редактора „Землі і Волї“, „Громадского Голосу“, „Monitora“ „Naprzodu“, „Głosu“ і т. п. але нїяк на редактора „Дїла, органу нац. дем. партїї. Най ніхто не думає, що може тим хочу приспорити читачів для „Руслана“, нї! кожда часопись сама за себе говорить і сам читач зрозумїє, котра шанує его погляди і ту найрадше предплачує. Може бути і „Руслан“ і „Дїло“ (лиш не таке, яким оно є тепер), бо напям політика може бути і острійшїй і оглядїйшїй, се залежить від погляду на справу. Не треба всіх тих, що не годять ся з тоном політики

І витопить зимою хати;
А ти не здужаєш і вєтати,
Щоб хоч огонь той розвести.
В холодній молиш ся оселї
За їх, за дїточок“.

Шевченко не забував сеї теми протягом усеї своєї літературної діяльности. Крім віддїльних місць в его ліричних творах, а також зображеня наруг селянської жєнчини власниками крепацкої душі і тїла, варявти мотавів про материньскї стражданя найшли собі вислів у найбільших творах поета. Першого року мистецкої творчости він написав відому поему «Катерина» (1838. р.), а в сїм років опїсля виспївав гірку пісню про долю „Наїмички“, що підкинула свого сина бєздїтним старикам, вступила до них наймичкою, викормила і вивела свого сина в люди, дїждала ся внуків а тільки на смертній постелї, за хвилину до праведної кінчини прианала ся синовц:

„Я каралась
Весь вїк в чужїй хатї,
Прости мене мїй синовчу!
Я.. Я — твоя мати“.

Син, що щиро любив невідому наймичку-матір, кинув ся до неї у голови: «а мати вже спала».

(Конець буде).

„Дїла“ уважати за „Ефіялїтв“ народної справи. Вимїна гадок в політицї є конечно потрібна — але она повинна бути поважна — не зарозумїла, не зїдлива, — бо ніхто всіх розумів не поїв. Послухати в неодній розумній радї хоч би і противника, — се ще нікого не понижав. У нас є на стїльки важних справ і поля до працї — що не потреба крушити копїя писаного против віри і Церкви, котрій завдячуємо наше спасєне від національної погибєли. — А кому захочуєть ся на наш ґрунт пересаджувати деморалїзаційну цвітїку бєз віри з заходу, тому радимо, щоби знов вертав до Швайцарїї і там собі сунув голову дальше над фікс-їдеями анархізму, нїгілізму і т. п. а нас нехай полишить в спокою. Ми дамо собі раду і бєз таких великих голов як п. М. Л. та других Übermensch-ів...

Націоналдемократ.

Хоч знаємо наперед, що слова сеї дописи націоналдемократа будуть голосом вопїючого в пустинї, однак не можемо відказати їм місця в нашїй часописи, бо ми переконанї так, як і він, що „Дїло“ его дописи не помістїлоб. — Ред.

3 виборчого руху.

Поза Галичиною.

Переговори про порозумїє в справї виборів між представниками христ. суспїльняків і нїмецких вільнодумцїв, які відбували ся перед кількома днями у Відні є довели до корисного вислїду. Розходило ся о те, щоби сї сторонництва сїльно поступали при виборах і тим способом не допустили до зросту соціяльної демокрації.

Вправді ще мають сегодня відбутї ся дальшї наради в сїй справї, однак можна вже наперед предвидїти, що розбїє ся сїльне поступованє супроти змагань соціялістів на коротковорости і розладї вільнодумцїв. Нїмецкі вільнодумцї, як ми свого часу зазначили, самї порушили потребу порозумїня з христ. суспїльниками для поборюваня соціялістів при виборах, але показали ся неспосібними до переведєня сеї гадки. Arbeiter Ztg. висловлює ся глумливо про сю справу і каже, що „чорножовтий бльок“ розбив ся та удає відважного жиди, що нічого не боїть ся. Відомо однак, що висвистуванє в лїсї зраджує тривогу!

Нїмецкі вільнодумцї розпустили сплетні, начєб між соціялдемократами і христ. суспїльниками дійшло до порозумїня в справї виборів.

Тимчасом христ. сусп. Reichspost рішучо заперечує сю вїсть і називає се прямо клеветою, щоби тим способом перед нїмецкими виборцями вину за ударєнємє порозумїня між вільнодумцями і христ. суспїльниками, звалити на сїх останних.

Чєскї сторонництва народні, як звїщає Slav. Korresp., заклїчили між собою союз в справї виборів з мїст вимєрєний проти чєских соціялістів, але до того союзу не допустили католицких народовцїв.

Який повинен бути виборчий оник консерватистів, над сїм питаньм застановляє ся дуже влучно Vaterland, а его замїтки повинні би також у віручїй рускїй суспїльности найти відгомін. Подавши погляд на політ розвиток останних трох десятилїть, виказує сей дневник, як крайні живла випирали що раз більше від впливу консервативнїх, а з тим промошували дорогу розкладовим і бєзвірним струям. А що по всіх краях є многі тєсячі виборцїв, котрі зберегли своє католицко-консервативне переконанє, отже на погляд сего дневника, повинні сї катол. консервативні виборцї держати ся таких засад:

1. Передовсїм має ся голосувати на такого кандидата, що кандидує на виразну катол. консерват. програму.
2. Коли нема такого кандидата, то треба голосувати на такого, котрий заявить, що стоїть на основї християнського сьвітогляду і є противником соціялізму і вільномулярства. Особливо рішучо належить пошпирати в тїм случаю христ. суспїльників, католицких народних Чєхів, словїнських людовцїв і т. п.
3. Коли нема такого кандидата, що стояв би виразно на становищі христ. сьвітогляду, то треба голосувати на такого зномїж кандидатів, котрий є меншим злом, а в господарських справах стоїть найблизше до христ. сторонництв.
4. На соціяліста, агїтатора за Los von

Rom, вільномулярю, не належить нїяким способом голосувати, а де є виразний обовязок голосованя (Wahlpflicht), належить віддати білду картку.

5. Католицких (в розумїню точки 2-ої) і христ. суспїльних кандидатів треба рішучо піддержувати, противних же поборювати. Обовязком кождого катол. консерв. виборця є, виявити своє переконанє. Від кождого кандидата треба виразно вимагати зобовязаня, що він буде змагати до національного порозумїня і мира і буде виступати проти підбурюваня до нацїон. спорів, де би се тільки проявляло ся.

Колиб сеї виборцї катол. конс. виконали сей обовязок, осягнулиб вплив на вибори і держ. раду, хоч не мають окремої організації. А чиж не належалоб і у нас про се подумати, хоч не тепер, то в четвєр?!
В Галичинї.

Непогода здержала розгїн виборчого руху. Кандидати на послїв, ріжного рода виборчї комїтєти і цїла ватага агїтаторів чекають на погоду і радять тимчасом над способами агїтації. А проєктів, плєнів родить ся в розгорячкованїй, „виборчїй“ голові бєз лїку...

Найбільше одностуно і пляново виступили радикали на виборчїй терен. За др. С. Давиловичем, який кандидує в сїльскім окрузї Броди-Сокаль і т. д. розпочали радикальні агїтатори неколкокий рух; хотять перевєсти его кандидатуру, хоч би й зі шкодою для націонал-демократичного кандидата д-ра Петрушевича. Чистє нещастє мають львівскї штабовцї від націонал-демократів із радикалами в Коломиїщинї. Радикали ставляють своїх двох кандидатів д-ра К. Трильовского і п. П. Лаврука, селянина і не хотять навіть чути про се, що „Народний Комїтет“ не має де класти своїх аматорів від послованя. Завзяли ся тай конець П. Лаврук сидїв цїле своє житє в кримїналі за політичну боротьбу, отже — на погляд дописувателя „Гром. Голоса“ — єму годить ся віддати мандат!

Подібний клопїт має кандидат „Народ. Комїтєту“ о. Фолєс в львівскім повітї. Ще не мав він часу показати ся між людей, а радикали вже зїхали ся 9. цвїтїня в Ширци і ухвалили бєзуслвно поборювати его кандидатуру, ставляючи своїм кандидатом п. Леся Мартовича.

З Равщини доносять нам, що против д-ра Дністрянського виринула там кандидатура о. Ів. Кириїяна з Немирова.

Мєсквичі радять в бєзконєчність, бо хотять імовїрно відтягнути увагу публичної опїнії від своєї роботи на провінцїї. І для тої некритичної провінцїональної русофільської публички, яка не має змоги читати иншої літератури, як лише „Прикарп. Русь“ і „Голосє народа“ написав б. посол Марков броштуру: „Русская и украинская идея въ Австрїи“. Про неї поговоримо більше та вже тепер не сумніваємо ся, що навіть русофїлі із сего „науучного труда“ великого русофільского „учєного“ до розпуку сьміють ся.

Поляки не оглядають ся на нікого, а роблять своє поволи, систематично, але витривало. Польскї демократи зїбрали ся були онодї у Львовї і на першїм місци своєї національно-полїтичної програми кладуть єдність польских партїй, згуртованих в єдностїйнім польскім Колї. За бєзуслвною єдностю є рівнож людовцї, та у внутрі людової партїї витворили ся три, чи чотири ґрупи, які себе взаїмно поборюють так, що прїм. ряшівска ґрупа сеї партїї прихильє ся радше до компромїсу із всеполяками, чим з людовою ґрупою Станїньского.

Та се є більше, чим певне, що в критичній хвилї розєднанї нинї польскї партїї стануть разом.

Гуртовий процес руских академиків.

Сьвідок др. Август Баляшїц, проф. університету, зїзнає записаний. Дня 1. липця почали ся судовї іспїяти, тому як екзамїнатор пішов на університет. По іспїтї вийшов перед 9 год на двір. В ложї портїєра довідав ся, що сходять ся Русини на віче. Під університетом бачив більше гуртів Русинів. Полїцію побачив, аж коли за хвилю вертав назад. Входячи на сходи на I. поверх, почув якийсь галас, подібний до стрїлянини, вернув на долину і побачив, що портїєр є зовсїм спокійний, та сказав єму що на університетї стрїляли. Тодї портїєр вибїг на двір, а зараз за тим вїйшла на університет

поліція. Перед входячою поліцією свідок вийшов до комнати портjera, де небаком приведено Решетилу. Потім вийшло ще двоє, з котрих оден сказав Решетилі до очей, що він стріляв. Решетило говорив свідкови, що він невинно арештований, на се свідок відповів: „Ja rano nie poradzić nie mogę“. Свідок розмовляв потому ще з двома студентами, які були вийшли до портжерки, та сказав слова: „Zapewne i za to posągną do odpowiedzialności Głabińskiego“. Але, як додає свідок, мав він ту на гадці сторонництва польскі, які в тім часі дуже ворожо стояли проти Гломбінського. Не пригадає собі зовсім своїх слів про Русинів: „dzięki motłoch“. Потім вийшов з портжерки і пішов на II. поверх, де докінчив питати іспити. Там на горі на II. поверсі ніхто з численної аудиторії і професорів не знав що стало ся на I. пов. Заявляє, що на університеті є тепер загальне пересвідченє, що самі студенти не роблять буч, а лише є якісь посторонні чинники, які всі ті борби інспірують.

По тім почав питати прокуратор. Що до квестії особистої безпеки відповідав, що від р. 1902 сам не сив бровниг. Ширше розводить ся свідок над становищем, яке заяв сенат в виду університетского питання.

Зі сторони Русинів підношено часто жаданє, щоби сенат заявив ся за руским університетом. Се навіть сказали деякі професори Русини, які — як каже свідок — мали говорити: Co wam to szkodzi, zgroźcie, a będziecie mieli spokój. Але се уважали професори Поляки за рід грозьби і тому зібравши ся 1907 видали еунуніацію, що они є за заложенєм руского університету. Зробили се яко професори, бо сенат не може заявити ся за заложенєм університету.

Потім ставляли питання до свідка оборонці.

По перерві зізнає свідок Антоні Домбровскій, слуга університету.

Мимо спротагу д-ра Охримовича зізнає записаний.

Дня 1. липця прийшов на університет по квестора. Ту дістав порученє, щоби ждав коло дверей конференційної салі. Бачив надходячих людей, у котрих замітив грубіні палиці. Коли віча зачало ся, сидів на сходах. Почув оклик: „Поляки будують барикаду“. На сей оклик кількох студентів вибігло. Свідок побачив як кількох академиків витягало з салі III. лавки і будувало барикаду на сходах коло III. салі. За хвилию почали всі товпою виходити. Вічєвики скинули табличку з над конференційної салі, а хтось ударив свідка 2 рази палицею по плечах.

Коли віча кінчило ся, виносили Русини з III. салі лавки і будували барикаду. Підчас виношеня 2-ої лавки свідок почув стріл в салі III. Зараз за тим вийшло більше Русинів, які накликуючи ся взімно, пішли на барикаду, стріляючи. Коли студенти вийшли в головний коридор, упав Коцко. Смерть Коцка описує ось як: Біг головним коридором в напрямі свідка з якимсь предметом в правій руці. Нагло хопив ся лівою рукою за голову і упав ногами до свідка а головою до барикади.

Зпоміж обжалованих свідок пізнає Охримовича, який мав бути з грубезною сукатою палицею. По тім довгий час питали свідка оборона і обжаловані, а о 2. розправу від рочено до завтра.

Хросимо відхобити перегуплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Івана; римо-кат.: Юліюша. — В четвер: руско-кат.: Іпатія; римо-кат.: Великий Четвер.

— **Від радника Двора Ол. Барвіньского** одержуємо отсю заяву: З віденської і львівської народно-демократичної і радикальної кузні сплетень розпущено по всяких часописях найріжнородніші вісти з тої нагоди, що я в перелзді з моім сином-медиком до Брегєнці, де він зголосив ся до піврічної презентційної служби 1. цвітня, задержав ся був по дорозі у Відні. Розпущено сплетні про мою мниму кандидатуру до державної ради і про намір ставленя християнсько-суспільних кандидатур в ріжних округах, та про мними заходи мої у міністерія д-ра Гломбінського, Залського і у християнських-суспільників, щоби віддер-

жали єї кандидатури своїм впливом. Висловив ся навіть оден з послів у Відні, що всі пойдуть агітувати проти мене, наколи буду кандидувати. В слід за тим ухвалив навіть „Народний Комітет“ на останних зборах „рішучо і безпощадно поборювати Барвіньского і єго кандидатуру“, а орган сего комітету не перестав накидати ся з всякими, питомими єму напастями. Отже супроти всего того заявляю, що ані я не робив ніде і у нікого заходів ні про мниму кандидатуру, ані про моїх політичних прихильників і що не думав і не думую кандидувати.

Олександр Барвіньский.

— **Від проф. д-ра Кирила Студиньского** одержуємо отсеписьмо з просьбою о уміщенє: „Заявляю, що я не кандидував, не кандидує і взагалі під єю пору ніякої кандидатури до державної ради не прийму, а тим самим не потребував я просити о поперте моєї кандидатури ані в урядових, ані польских, ані християнсько суспільних сферах. Так само не звертав ся я по нивішній день до організаторів руских округів. Супротив напастей, підозрівань та видумок, які появили ся на мене в „Ділі“, я застерігаю собі голос. Львів, дня 11. л. цвітня 1911. року. Др. Кирило Студиньский.“

— **З коломийского деканату** одержуємо до поміщеня отсю заяву: „Ми низше підписані святиєники деканату коломийского в числі 33 протестуємо з обуренєм против безастанних нападів в „Ділі“ на особу Пресвятиєного Григорія Єпископа станіславского і птнуємо дописувателя „з кругів духовенства“ підписавшого ся „Ивший“ і „третий Ивший“ (ч. 65 „Діла“), за нікчемне вислугуванє ворогам Христа, перевертаючи найліпші наміри і діла неструженого Єпископа Христового — та валюючи публично достойнство Єго — Верх злоби „Ившого“ в представленю станіславских реколекцій духовних, уряджених на просьбу клєру, котрий з вдячностю прийняв подиву достойний труд свого Архіпастера! Заспокойтєся „Ивший“ та не жалїтє над „стратами“, які клєр через реколекції понїс! „Почто гибель сїя бысть“... сказав видно не лиш Юда предатель!...“

Не журїтє ся нами, кілько би вас там небуло „Ивших“, ми самі знаємо і видимо добре дорогу, котрою веде нас наш Архіпастир і ддятого... ідемо і підемо всі за Ним!! — Коломия, 10. цвітня 1911. о. Александр Русин декан, о. Антоний Глодзінський, о. Омелян Завицький, о. Йосиф Смерчинський, о. Євген Савчинський, о. Венантій Дзюбановский, о. Онуфрий Вергун, о. Николай Гелюх, о. Григорий Козіцький, о. Сильвестер Дрогомирський, о. др. Іван Фігель, о. Виктор Лозинський, о. Василь Попович, о. Антоний Войцеховский, о. Николай Гриньковский, о. Зенон Курлянович, о. Євген Гіс совский, о. Іван Станецкий, о. Теодор Блонський, о. Дмитро Вахляк, о. Стефан Крушельницький, о. Партеи Чубатий, о. Василь Каргун, о. Теофиль Глібовицький, о. Алексей Сорока, о. Іван Майковский, о. Павло Глібовицький, о. Василь Калитовский, о. Павло Гарасимович, о. Іван Любич, о. Євген Кисілевский, о. Николай Пилипів, о. Володимир Кузінський.“

— **Що дурному по розумі?** На се дає що дня докази „Діло“, яке вчіпило ся в останній часлі нас за те, що оден з наших кореспондентів зарєстрував кандидатуру о. Остава Нижанковского. Вчєра зарєстрували ми прїзвища кандидатів соціалістичних, які виступили против національно-демократичних кандидатур і ще готові ми наразити ся на дотепний докір „Діла“, що ми їх намовили до кандидованя. Колиж „Діло“ цитує слова Цєньского: „Там, де не мали би ми виглядів перевести національного кандидата, стараймо ся через відповідну організацію вплинути нашими голосами, щоби причинити ся до вибору людей, які на своїм прапорі не як головний ключ ставлять боротьбу й ненависть до всего, що нам дороге і потрібне“ — то ми радимо „Ділов“, щоби не в нашій стороні але в ившій шукало за кандидатами, що вийдуть послами при помочи „Rad-i Narodow-oї“. Хто сїє вітер, збирає бурю. Як довго національно-демократичний табор буде давати у себе захист людям і брошурам, що ведуть революційну пропаганду, так довго мусить бути наражений на необчислені шкоди. Та що дурному по розумі?

— **Справа звісної революційної прокламації** прибирає щораз ширші розміри. Переведено ревізію в українських і русофільских бурсах; чї найдено що підозрілого, не знати. Зі Станіславова доносять до польских часописей, що

в неділю о 5. год. рано перевела поліція ревізію у ученика VI кл. польской гімн. Станіславина, академіка Заклинського і ученика учительської семінарїє Калиновича. У них найдено літографовані відозви, що звивають до культу Січиньского, та відозву, що скликує на зїзд на 12. цвітня до Львова і якусь відозву до війска, щоби не стріляло підчас виборів. Так само відбула ся ревізія в Перемишлі.

— **Шевченкові роковини в Яворові.** Пишуть нам: І Яворів не остає позаду всіх янших міст нашого краю. 50 ті роковини ємерти незабутнього Генія Тараса Шевченка обходжено трома концертами. Про концерт гімназіальної молодїжи була вже згадка в своїм часі в „Руслані“. В послїдних двоєх днях відсвяткували величаво се ювілейне торжєство руско-українскі товариства міста Яворова дня 7. цвітня с. р. а тиха обитель монастирска СС. Василянкоу дня 8. цвітня с. р. В день празника Благовіщеня Пр. Богородиці дня 7. цвітня вже о год. 7. рано музика забавкарської школи переходячи улицями міста, звїчала населеню, що день сей має бути також святою народним. О год. 9. рано відправлено торжєственну службу Божу в якій взяли гуртову участь всі товариства і депутатїє привішні сїд. По богослужєню похід великого здвига почитателів Тараса улицями міста а відтак о год. 12. в полудне Академія а о год. 4. пре ставленє „Невольник“. Вершком цілого торжєства був концерт, який розпочала оркєстра забавкарської школи відгранєм на духовних інструментах збірки народних пісень а відтак промова проф. Хомика, співи, деклямації, гра на фортепїані і живий образ. Бурю оплесків здобув скрипак Придаткевич. Певний себе, перенятий, віддає свою гру з знаменитим вишколенєм і музикальним талантом. Будучність єго велика. Коби тільки не занедбував ся дальше на тім полі. Нєтерпєливи лише публику за великі павзи між поодинокими точками.

Також знаменито під кожним зглядом випав концерт інституткоу СС. Василянкоу дня 8. цвітня с. р. Тяжка а остийна праця в виученю хорів, гри на фортепїані, знаменито віддані деклямації Комарівної „Тарас Шевченко“ ученицею III клєся народної Іреною Селянською і „Думи мої“ Тараса Шевченка Фр. Мазуревичівною — зробили незвичайно миле вражєне. В хорах ведєнах умілоу батутуоу семінарїсткї Ірєни Марєнівної визначили ся іменю два малозвучні, сильні голоси Іванни Сиротинської і Наталї Слоньскої. Коби в праці не уставали а дальше плекали той великий дар Божий. Не мало також труду і старанности завдали собі автори вступного слова і відчиту. Взагалі праця над молодїжию в монастири яворівским так в напрямї релїгійно-морального вихованя як і патріотичного освідомленя плїне супокійним і тихим руслом до пристанї будучого їх званя. Завдяки учительскому зборови а в першій мірі монахиням Чина св. Василя В., які ціле своє житє з любви для Христа присвятили вихованю молодого лучшего поколїня для добра руского народа — розвиває ся той заклад борючись неустанно з материяльними недоборами та завистю християнських недобірків, які від часу до часу розсївають чорні клевети, щоби підкопати повагу того заведеня, яке совісно і з пожертвованєм сповняє свій патріотичний обовязок.

На концерті явили ся місцевий староста Тирович, декан Кручковский, радник Слоневский, оба гімназіальні директори, та малий гурток місцевої рускої інтелїгенції.

— **Тарасове святє в Калуші.** Дуже величаво святкував Калуш намять Т. Шевченка дня 25. марця с. р. Обхід почав ся торжєственным пївторатисячним походом, в якім взяли участь „Солола“ і „Січи“ Калушани, шкільна дїтвора та непроглядні лави свідомого калуського селянства. Похід зайшов до „Народного Дому“, де відбула ся відтак академія. На підвисшеню видїло погруде поета, яке гарно вирізьбив артист з України п. Гаврилко. Академію отворив п. Перфецкий з жаром виголошеною промовою. По тім слїдували святотчї привіти, селянина С. Ліщиньского, п. Евг. Перфецкого і академіка Яр. Дудикевича. Гарне вражєне зробив на присутних також селянський хор, деклямація п. Т. Барриша, та сценїчний образ „Вінок на могилу Тараса“, який дуже гарно відіграли малі шкільні діти.

На закїченє сего свята відбув ся вечєром торжєственный концерт, який почав ся вступним словом п. Осипа Дудикевича. Цїлу програму виконано дуже красно. На особлив-

шу увагу заслугоють сольові співи п. Гурнякевичівної і п. Бруска, сольова гра судїї Файгеля і терцет на скрипку, віолончелю і фортепїан, який відіграли судїї п. Гавїнчак і Файгель та др. Перфецкий. На закїченє сего свята уставлена була п. Гаврилком чудова апотеоза скидаючої пута неволї і темноти України. Учасники сего свята були одушелєні і певно не скоро забуде ся у них ся цїнна згадка про величавє Тарасове святє.

— **Габїлітація на політехніці.** В середу рано відбув ся на політехніці в присутности збору професорів і янших слухачів габїлітаційний виклад д-ра Стеф. Павліка, проф. рільничої академії в Дублянах. Виклад був на тему: „Капіталістичний устрїй новочасних господарств“.

— **Наука в стрїляню.** Міністерство кравєвої оборони зарядило основанє окремого курсу науки в стрїляню для тих професорів і учительів середних шкїл, які в сїм році будуть покликані на війскові вправи, а які мають посади в тих школах, де вже вєдено для учеників науку стрїляню. Лєкціями стрїляню управляютє тепер в школах офіцєри.

Оповідисти.

— **Р. Т. П.** Пригадає ся, що загальні збори Руского Тов-а педаг. у Львові відбудуть ся 12. с. м. (в середу) о год. 9. рано в „Народнім Домі“ III поверх. — *Головний Видїл.*

Звіт з діяльности Р. Т. П. за рік адміністратійний (шкільний) 1909/10 (від 1. верєсня 1909 до 31. серпня 1910) вийшов печатаний на 28 картках вел. вісімки. В звіті подано подрїбні звіти з діяльности Гол. Видїлу, 7-ох комісій, 4 бурсових комітетів, короткий перегляд діяльности 51 філій Р. Т. П. і рахункове замкненє. Сей звіт можна дістати також і в нашій редакції.

— **Оголошує ся конкурс** на дві посади дяків при церкві катедральній в Станіславові, а то до дня 30. цвітня 1911 — близші інформації що до обовязків і удержаня, удїлїть дня 1. мая с. р. уряд парохїяльний катєдр. ул. Липова ч. 14, до котрого також поданя заосмотрєні в дотячї свідочтва вносити належить. — *О. Гордїевский*, катєдр. парох. (1—3)

— **Лїтній розклад їзди електричної залїзниці у Львові.** 1) Перший помічний віз від Гєтманьских валів до головного двірця улицею Льва Сапїги буде відїздити о год. 5:20 рано. 2) Постійний рух з Гєтманьских валів на всі боки буде починати ся о год. 5:40. рано. 3) Перші вози із кінцевих стацій до середмістя будуть відїздити о год. 6. рано. 4) Останні вози із середмістя будуть розїздити ся до всіх кінцевих стацій о год. 11. в ночи. 5) Останні вози будуть опускати всі кінцеві стації в напрямї середмістя о год. 11:20 в ночи. 6) Останній віз з Гєтманьских валів лише до жандармерїї буде відїздити о год. 11:45 в ночи. 7) Останній віз з Гєтманьских валів до жовківської рогачки буде відїздити о год. 11:45 в ночи. 8) Від школи ім. св. Зофїї на Повиставову площу будуть їздити вози у погідних днях від год. 3. по полудни.

— **Іменованє.** Wien. Ztg. оголошує: Цєсар затвердив покликанє консуля Мак. Юристовского до повненя служби консуля у Вінніпегу.

Телеграми

з дня 11. цвітня.

Царгород. (ТКБ). Міністерство внутрішних справ повідомило вечером прєсу, що війско кравєвої оборони в Кастратї ставило хоробрїй опір ворохобникам.

Полковник Мугїдін випєр ворохобників з околицї твердїні, очїм артилерїя розїгнала їх і привєволила до утечі з під Курадаре до горбів Градека.

Убитих є 14 жовнірів, 10 офіцїрів і 19 піхотників є ранєних. Ворохобники понєсли великі страти. По убитих стверджєно, що они були узброєні в чорногорскї мавєрївскї карабіни. Вчєра було в тих околицях цілком спокійно.

Солунь. (ТКБ). З причини зарядженя міністерства, що до розширеня правничих студїй з 4 на 5 лїт, 600 студентів тутешної правничої академії постановили застраїкувати. Виклади здержано.

Мадрит. (ТКБ). В Канїляє (пров. Малаґа) часть населєня заворушила ся і оголосила републику. Напали на касарні горожанської гвардії, при чїм ранєно 6 людей. На місце вислано війско для привєрненя ладу.

Петербург. Пет. Аґєнція доносить про пожежу в Токїо: Шалєна буря і недостача води причинили ся до розширеня пожару. Прийшла сторожа з Іокогамі. Дїльниця Токку, Асакуза, Іошївара згорїли до тла; згорїло кількакот домів. Коло 100 осіб покалічи-

ло ся, а кілька згнуло. Європейській дільниці не грозить небезпека.

Нью-Йорк. (ТКБ). З Хігуага в Мексику доносять, щодня 7. цвітня 90 людей з державного війська дістало ся в засідку і майже всі згнули.

Всячина.

Зневіра до життя. В Станіславові застрілив ся залізничий ревідент Роман Крогульський. Відчував він вже від довшого часу велике зденероване і се імовірно стало ся причиною самоубийства. — В готелі Мілера в Кракові застрілив ся вчора 20-літній ученик зі Львова, Йосиф Рогозівський. Причина наложена на себе руки невідома.

Кривавий напад в Індії. З Калькути доносять, що в Асам (в Індії на північ від Ботану) вимордовано англійську виправу, зложеною з двох англійських урядників і 50 кулісів (тамошних мешканців). Ціла виправа не була уоружена, в наслідок чого лишень кількох кулісів уратувало ся утечю до Дібругар, звідки вислано на місце події 200 людей, але по розбашаках слід загинув.

Кара за жарт. Один багатий власник склепу із бавовною в Берлілі позволив собі в добрім гуморі написати до «книги гостей» в одному готелю сьмшину примітку. Іменно всі рубрики були добре вилонені, лише до рубрики «ціль подорожі» написав власник склепу «в далекий, далекий світ». По 14 днях одержав він із поліції готове рішення, яким покарано его за неумістний жарт карою 6 марок, або одним днем арешту. Коли має багато грошей, може й дальше так забавляти ся...

Арештоване „золото“ молодця. Віденська поліція арештувала звісного у львівських «ліпших» кругах д-ра С. Парнаса. Сей панок у правляв шантаж на велику скалю від довшого часу і натягав на фалшиві векліи кого лиш вдало ся. Та мусів прийти кінець скандалам

бо поліція була приневолена заняти ся ближше сим многоналітнім „пташком“.

Новий бальон Цепеліна. Гр. Цепелін вибудував новий бальон, яким виїхав з Фрідріхсгафен до Штутгарту. Бальон по кількох годинах плавби прибув до Штутгарту і оточив королівську резиденцію, а потім спустив ся на долину р. Некара.

Видавець „Times-a“ Морбеляй Бель помер нагло дня 5. с. м. в редакції часопису; мав 64 літ. Уродив ся він в Єгипті і там перекладав довгий час як кореспондент „Times-a“ а потім покликано его до Лондону. До найбільше знаних его творів є „Кедиви і папі“ і „Єгипетські фінанси“.

Двадцять літ на морі. Вже більше чим від двадцять літ мешкає американський мільонер Бровн на своїм кораблі, що стояв коло бережа місцевости Брайтлінда в Англії. З коменів корабля, який все був готовий до відїзду, та однак все таки стояв на місці, вічно курило ся. Мільонер Бровн по назвистку се собі не аби який „оригінал“. Всю платив готувим грошем, лише не хотів під війким усливем платити доходуного податку. Вічно скаржив ся, парівав і заявляв, що він живе на своїм „американським“ кораблі, а не на британській землі. Та суд присудив ему 250.000 К податку. Мешканці Брайтлінда дуже озлоблені на податковий уряд, що силою відганяє грошевитого Американца від себе і відбирає їм гарне жерело зарібку, який вони мали від Бровна і від людей цїкавих побачити сего оригінального богача.

Нагороду за лет при найсильнішій вітрі, уфоновану тов ом Л. Н. А., виграв перед кількома днями Батіям на моноплані Сомера. Батіям уносив ся 5 минут при найменшій скорости вітру 10 метрів на секунду і найбільшій 16 метр. на секунду, (т. є 57 кілоом. 600 метр. на годину). Вітер кидав воздухоплавом на всі сторони, так ще Батіям не міг держати ся наміреного напрямку, який вони мали від кількометр в замкненім колі, мусів звернути ся на право місто на ліво.

Також дентист. В шинку при ул. Казі

мірській у Львові лучила ся вчора така подія: До кравця Вільг. Вакгавфа присів ся якийсь незнакомий гість і відразу звів розмову про дентистику. Зауважавши, що Вакгавф має посовані зуби, представив ся сей незнакомий, яко дентист-спеціаліст і підняв ся за дуже низку ціну, бо всего за 1-20 К заплембувати пацієнтові зуби; племба мала бути золота. Сейчас звів ся майстер до роботи і по короткім часі племба була готова. А що Вакгавф не хотів ему заплатити, бо племба та була мосяжна, і тримала ся лише так довго, доки мав замкнені уста, тож удали ся оба до полюбовного суду — поліції. Ту виказало ся, що дентист Меч. Сьверчинський (так він звав ся) був кельнером, а дентистки учив ся хіба при вибиваню зубів своїм няним гостям. Цілий нарстат, який складав ся переважно з самих бляшок, трохи вати і глянпаперу, яким чистив пацієнтам зуби, сконфіскувала поліція і приркнула „дентиста“ в арешті.

Нові сорти цигар. Міністерство фінансів видало розпорядок, яким вводить з днем 10. с. м. у продажу отсих шість нових сортів цигар: „Ideales“ по 90 сот. за штуку, „Victorias“ по 60 сот. за штуку, „Entroactos“ по 45 сот., „Ioperator“ по 65 сот., „Aromaticos“ по 40 с., „Gratiaras“ по 30 с. Влі ті нові цигара будуть продавати ся виключно лише в коробках, що містять по 25 штук сих цигар.

Крадіж політичних документів у Франції викликала в дипломатичнім світі велику сензацію. Підозрівають о крадіж сих документів 1) віцеконсула Рене Рюе із міністерства заграничних справ, 2) галицького жида Бернарда Маймона, доволітного головного шпіона б. султана Абдуля Гаміда, від котрого одержував річно 220.000 платні; сей жидок в справах язикових справдішній геній і авторитет: володіє знаменито німецькою, французькою, англійською, італійською, сербською, турецькою, грецькою і латинською мовою. Він є найбільше інтересам із всіх арештованих. Перед слідчим судією Букарем признав ся він, що діставав від Рюета тайні документи з мініст.

заграничних справ. Маймон постарав ся передовсім о ті документи, котрі відносили ся до его фінансових плянів. Він був кореспондентом одной англійської часописи і протестував проти его арештованя. Французські часописи твердять, що крадіж документів слїдувала із політичних і фінансових мотивів. Ходило іменно капіталістам о се, щоби знати точно пляни правительства по візді в Почдамі що до багдадської залізниці.

Нові звичаї в товаришкім житю. У Відні настала нова мода; не дають тепер прийняти у себе в дома, лише в готелю або в театрі. В Америці, Англії і Парижі є ся мода вже давно. Звісний у Відні бар. Гас Тайхен дав оводі перше таке прийняте в людівім театрі. Гостий була велика сила. Театр виглядав як підчас вистави. В партері і льожах сиділи члени аристократії і дипломатії, звісні політики, високі урядники, письменники, артисти, промисловці і фіна сість. На місці оркестри стояв фортепян. На сцену провадили сходки, бо після представлення уладжено там буфет. Найперше представлено написану господарем мельодраму п. н. „Вечірне сонце“ і гротеску Чехова „Медвідь“; одно і друге відіграли аматори. Із двірських кругів були присутні архіви, Марія Тереса, архіви. Марія Йосифина, княжна Матильда саска і архіви. Франц Сальватор.

Забава в мільярдах. В Новім Йорку відбула ся недавно у великого американського богача Асторта шумна забава в честь уродин найстаршої его дочка. Такою забавою може повеличати ся хіба лише Америка, бо як каже один очевидець, одїж всіх женщин, що там находили ся, коштувала найменше 17 мільярдів корон. Справді дивно, але шож, коли в Америці не цїнять женщину ані по її красі, ані по її становищу, ані по її характері, лише по вартости її строю. Дочка Асторта, в честь якої відбувала ся забава, мала на голові корону зі шістьма брилїантами, вартости пів мільона корон. Її нашійник з чорних перел варт був пів мільона корон, а суконка, черевички і інші річи коштували 15 мільонів. Сукня „найціннішій женщины“ вносила 150 мільонів доларів. Справді дивне житє в Америці.

Оповідненє.

Звичайні загальні збори Повітового Товариства кредит. ст. в. зар. з обм. пор. у Львові відбудуть ся дня 5. мая с. р. о год. 12. в полудне в льокалі Товариства з таким порядком.

- 1. Відчитанє протоколу з послїдних заг. зборів.
- 2. Білянс за рік 1910.
- 3. Звіт контрольної комісії.
- 4. Удїленє абсолюторії управі.
- 5. Зміна статута §§. 5. 36. 37.
- 6. Вибір двох членів Ради на місце уступачючих.
- 7. Вибір комісії ревізійної.
- 8. Внесеня та інтерпеляції.

Білянс стоваришеня виложеної в льокалі Товариства до перегляду в годинах урядових.

Повітове Товариство Кредитове, стоваришенє зареєстрованє з обм. порукою у Львові.

40 АМЕРИКИ КАНАДИ

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.
Ціна перепаиви кораблем 180 корон.
Уважайте на ч. 99.
ВІДІЗД З ПОРТІВ В ТРИЄСТІ:
Ультонїя, дня 11. цвітня.
Саксонїя, дня 18. цвітня.
Паннонїя, дня 2. мая.
З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найбільші і найвеличавіші пароходи на свїті:
Люзїтанїя, дня: 8/4, 29/4, 20/5, 10/6, 8/7 1911.
Мавританїя: дня 22/4, 13/5, 3/6, 24/6, 2/7 1911.

Асекуруйте своє майко від огню в „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежи не понести страти, бо достаток одиности то добробит цілого вароду.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім тов-ристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один „ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпеченя селянських будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 вносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкода по огни скоро і ретельно, а до комісії зауршює все двох господарів на оцінителей.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять з кінцем 1910 року 3.052.250 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінациях (на дожитя, посмертні капітали, посаги, рентя).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від крадежи з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і веклії за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Основи перспективи з 95 рисунками долученими до текету, укладу Михайла Коця, наглядом Р. Т. П. Сей підручник є потрібний для всіх, що учать ся рисувати і малювати з природи. Набути можна по цїні за брош. 2 К 10 с а за опр. 2 К 40 с, в книгарні Тов. ім. Шевченка і в Р. Тов. Пед. а також у автора у Львові, ул. Солодова 1.

Ол. Барвіньский, Историчний огляд засновин Народного Дому у Львові (наоснові жерел). — Ціна 80 сотяків.

Ол. Барвіньский, З останних десятиліть XIX віку. — Ціна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego listy Edw. Gniewosza, szefa sencyjnego ministerstwa wyznań i ośw. do Alexandra Barwińskiego — Ціна 10 сот.

Гомерова Одиссея, переклад Ніщинського Байди. Ч. I і II. — Ціна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідія, переклад Сердешного. — Ціна 1 К.

Григорій С. Сковорода. — Ціна 30 с.

Кониський, Непримирена. — 40 с.

Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймишка, повість. — 60 с.

Княгиня 30.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ або в книгарні Н. Тов. ім. Шевченка.

Проф. Ратміров, повість Мордовця. — 40 с.

Оржешко, Великий, новела. — 50 с.

Іов, переспів П. Ратая. — 1 К.

І. Шевченко яко „атеїст“ та поет „ненависти“. II. Безіменні „герої“ і їх кертична робота. (Дві відповіді клеветникам Шевченка). Львів 1910. мал. 8° ст. 16. — Ціна 10 с.

Др. Богдан Барвіньский:

Зїзд галицького князя Данила з угорским королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Исторично-критична аналіза. Львів 1901. 16° ст. 18. — Ціна 10 сот.

Прешбурский зїзд в справі спадщини по Бабенбергах. (Причинок до исторії великого австрийского безкоролья). Львів 1903. 8° ст. 27. — Ціна 30 с.

Жигимонт Кейстутувич, великий князь Литовско-русский. Исторична монографія. Жовквя 1905 8° ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Ціна 50 с.

Bogurodzicza dzwiczca а историчні висноски д-ра Щурата. (В інтересі историчної правди). Львів 1906. мала 8° ст. 41. — Ціна 20 с.

Историчні причини. Розвідки, замітки і матеріяли до исторії України-Руси. І. Жовквя 1908 мал. 8° ст. 170. — Ціна 2 К.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1910.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	10:10
Кракова	7:27	10:10	1:15 B	8:40	30:2
Тарнова	—	—	1:05	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Червоць	8:05	—	2:05	5:53	9:30
Червоць	—	—	—	6:35	12:20
Станиславова	5:45	—	—	—	—
Коломиї	—	10:21	—	—	—
Ходорова	5:15	Г	—	—	—
Стрия	7:28	11:45	4:25	7:41	11:02
Самбора	8:00	9:58	2:00	—	9:00
Рава рускої	7:32	12:00	—	8:00	—
Яворова	8:15	—	5:00	—	—
Підгаєць	—	11:15	—	—	—
Винник	—	—	—	—	12:10
Янова	8:15	1:10 K	5:00	9:26 K	10:07K
Любів	8:00	9:38	2:00	9:00	11:40P
На Підзамче з:	—	—	—	—	—
Підволочиск	7:01	11:40	2:00	5:17	10:13
Бродів	7:01	—	2:00	5:17	10:12
Підгаєць	—	10:54	—	9:44	—
Винник	7:26	—	—	6:29	11:55A
На Личаків з:	—	—	—	—	—
Підгаєць	—	10:33	—	9:28	—
Винник	7:10	—	—	6:13	11:39A

Зі Львова відходять до

відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:55	8:25	3:15	6:55	11:15
Кракова	6:04	8:40	3:55	7:45	12:40
Кракова	—	—	2:45	6:04	—
Мшани	—	—	3:30	5:41	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	8:10	11:10
Червоць	6:10	9:35	—	—	10:35
Червоць	—	9:10	2:23	—	2:59
Станиславова	—	—	2:52	—	—
Коломиї	—	—	—	5:59	—
Ходорова	—	—	—	8:23 B	—
Стрия	7:30	10:15	1:45	6:50	11:25
Самбора	8:00	9:05	3:40	—	10:40
Рава рускої	7:34	—	2:30	7:10	—
Яворова	8:20	—	—	6:30	—
Брухович	6:13	7:34	—	7:10	—
Підгаєць	5:58	—	—	6:16	—
З Підзамча о:	—	—	—	—	11:32
Підволочиск	6:35	11:00	2:31	8:33	—
Бродів	6:35	11:00	2:31	8:33	—
Підгаєць	6:12	—	—	6:30	11:35A
Винник	—	—	1:30	—	—
З Личакова до:	—	—	—	—	—
Підгаєць	6:31	—	—	6:50	—
Винник	—	—	1:49	—	10:54

ЗАМІТКА: Поспільні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в неділі.

A — лише в середі і суботи. — B — в день перед кождою неділею і святами обох обрядів. — Г — в день по кождій неділі і свят обох обрядів

